

Hvad der nærmest har foranlediget mig til at bede om Ordet, er imidlertid en anden Sag, nemlig Statsseminarierne, som omhandles under Affsnit VIII. Det er jo en bekjendt Sag — og hvis man ikke vidste det før, saa maa man, naar man har fulgt lidt med Forhandlingerne inde i Folkethinget, vide det nu — at der er megen Spænding og Strid om, hvorvidt man skal beholde Statsseminarierne eller ikke, om man ikke skal lade Skolelærernes Dannelse blive en privat Sag. Jeg troer ikke, at man endnu har tilbørlige Data, saaledes at man kan udtale sig bestemt i nogen af de to Retninger, og derfor er jeg af den Formening, at det vil være hensigtsmæssigt at gaae en Middelvei, ved nemlig at stille Vilkaarene for dem, der ville uundertaste sig Skolelærereksamen, lige, saaledes at Vedømmelsen kunde blive lige baade for dem, der ad privat Vej søge Uddannelse som Skolelærere, og dem, der gaae ind paa Statsseminarierne; thi saaledes som det nu er Tilfældet, er den meget ulige. De, der danne sig udenfor Seminarierne, have nemlig ikke Lov til at blive examinerede af deres egne Lærere; man sender dem til fremmede Examinatorer, medens derimod de, der blive oplærte paa Statsseminarierne, blive examinerede af deres egne Lærere. Den Tanke ligger nær — jeg har imidlertid ikke Erfaring nok til at kunne vide, hvorvidt den er begrundet eller ikke — at Candidaterne slippe lettere igjennem ved Seminarierne end ved den private Examen (Viz: Nei!). Den Tanke ligger idetmindste meget nær for mig, og det forekommer mig, at den ogsaa maa ligge nær for den almindelige Betragtning, netop fordi det maa ligge i vedkommende Læreres Interesse, at de, der dimitteres fra Seminarierne, staae sig bedst. Jeg troer ikke, at dette kan modsiges, og det er menneskeligt, om denne Omstændighed influerer paa Vedømmelsen. Naar man derfor siger, at de bestaae bedre ved Statsseminarierne end ved de private, og anfører dette til Forsvar for at beholde Statsseminarierne, troer jeg ikke, at disse to Ting kunne stilles sammen,

thi man har aldrig forsøgt paa at stille dem lige! Jeg vil dermed ikke udtale mig mod Statsseminarierne, men blot gjøre opmærksom paa den Ulighed, som det forekommer mig, at der er tilstede. Nu vil jeg tillade mig at rette det Spørgsmaal til den ærede Cultusminister, om han ikke maatte være tilfunds til en Prøve foreløbig, inden man tager fat paa Behandlingen af Spørgsmaalet om Statsseminariernes Bestaaen eller ikke, at stille Examinanderne paa lige Fod, saaledes at det blev en almindelig Examenkommission, som examinerede baade dem, der ere oplærte paa Statsseminarierne, og dem, der have stoffet sig Dannelsen ad anden Vej. Jeg troer, det vilde være hensigtsmæssigt at anstille en saadan Prøve; thi naar man havde forsøgt den et Par Aar, saa vilde der foreligge bestemte Data, som man kunde gaae efter. En saadan Forandring maatte jo kunne gjøres ad administrativ Vej, og den ærede Cultusminister har allerede i det kommende Finantsaar Penge dertil. Der er jo nemlig opført her i Finantsforlaget 850 Rbd. til Examenudgifter ved Seminarierne og 600 Rbd. til Afholdelsen af Skolelærerexamen, hvilket tilsammen giver 1,450 Rbd. Jeg kan nu ikke troe andet, end at en saadan Examenkommission maa kunne sættes i Gang for denne Sum; i alt Fald behøver den vist ikke at overskrides meget. Det vil efter min Mening have den Nytte, at der vil komme til at foreligge Resultater, hvorefter man kunde dømme, hvorvidt det vilde være hensigtsmæssigt at beholde alle Statsseminarierne eller slet ikke at beholde noget af dem eller at indskrænke dem. Som Sagen nu staaer, taler man hen i Veiret, og man kan ikke danne sig nogen Mening derom, undtagen paa et theoretisk Standpunkt. Jeg havde tænkt mig en Examenkommission anordnet paa den Maade, at der blev faste Examinatorer, og at disse reiste omkring til Seminarierne, saa at altsaa Examen blev holdt paa hvert enkelt Seminarium; man kunde da lade dem, der boede i Nærheden af hvert enkelt Seminarium, uundertaste sig Exa-